

НУШ: що має змінюватися? Чому і як? Пошук траєкторії розвитку

*Барна М. М. – кандидат пед. наук,
доцент, завідувачка кабінету
КНУШіМ ЛОІППО*

**З яким рівнем досвіду впровадження НУШ у
своєму закладі освіти ви себе асоціюєте?
(робота в групах)**

1.	Початковий	Зима
2.	Вище початкового	Весна
3.	Достатній	Літо
4.	Суттєвий	Осінь

Що має змінюватися? - для учнів

1. Замість запам'ятовування фактів та понять учні набуватимуть **компетентностей**. Це – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність
2. Оволодівати спільними для всіх компетентностей - **наскрізними вміннями**: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, розвивати критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>)

Що має змінюватися?

- для учнів

3. Щоб набувати компетентностей, школярі **навчатимуться за діяльнісним підходом** – тобто частіше щось робити замість того, щоб просто сидіти за партами і слухати вчителя. Концепція НУШ пропонує також впроваджувати інтегроване та проєктне навчання. Це сприятиме тому, що учні отримуватимуть цілісне уявлення про світ, адже вивчатимуть явища з точки зору різних наук та вчитимуться вирішувати реальні проблеми за допомогою знань з різних дисциплін.
4. Міністерством розроблено нову модель оцінювання учнів у межах Нової української школи. Тепер замість звичних табелів у кінці року учні отримують Свідоцтво досягнень. Оновлена модель ґрунтується на формувальному оцінюванні, яке дає можливість зробити висновки саме щодо процесу навчання, а не тільки результату (кількості помилок) та поступу учня

<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>)

Що має змінюватися? □. - для учнів

5. А ще реформа – **це про освітнє середовище**. І це, насамперед, не техніка чи меблі. Хоча завдяки децентралізації фінансування шкіл збільшилося, і в багатьох навчальних закладах поступово оновлюється матеріально-технічна база. Зміна освітнього середовища – це зміна ставлення до дитини: повага, увага до неї та прагнення знайти оптимальний спосіб для її ефективного навчання.

(<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>)

Що має змінюватися?

- для вчителів

- Учитель – це людина, на якій тримається реформа. Без неї чи нього будь-які зміни будуть неможливими, тому один з головних принципів НУШ – **умотивований учитель**. Це означає, що наша мета – сприяти його професійному та особистому зростанню, а також підвищувати його соціа
- Щоб навчати по-новому, вчитель повинен **отримати свободу дій** – обирати навчальні матеріали, імпровізувати та експериментувати. Цю свободу дає новий закон «Про освіту».
- (<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>)

Що має змінюватися?

- для вчителів

- Міністерство освіти і науки пропонує типові навчальні програми, проте будь-який учитель чи авторська група може доповнювати їх або створювати свої. Учитель тепер обмежений лише Державним стандартом. У цьому документі окреслено результати: що мають знати та вміти учні, закінчивши певний етап навчання. Натомість, як дійти до цих результатів, учитель визначатиме сам.
- Учитель, який отримав свободу навчати, **має отримати й свободу навчатися**. І ця свобода теж передбачена реформою. Має запрацювати принцип «гроші ходять за вчителем»: педагоги зможуть підвищувати кваліфікацію за державні кошти не лише в Інститутах післядипломної педагогічної освіти, а й в обраних самими педагогами організаціях. Є лише дві вимоги: за п'ять років підвищення кваліфікації має скласти 150 годин, а навчання має відбуватись щорічно.
- (<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>)

Що має змінюватися?

- для вчителів

- Запроваджується супервізія (НЕ)контроль, а оновлений інструмент професійної підтримки та професійного розвитку педагогічних працівників в умовах реалізації завдань Нової української школи.
- А щоб вмотивувати вчителів ще й фінансово, міністерство **запровадило сертифікацію**. Це добровільна перевірка, проходження якої надає учителям 20% надбавку до посадового окладу та звільняє від атестації. У 2021 році закінчується пілотний проєкт сертифікації вчителів початкових класів, який матиме подальше логічне продовження. (<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>)

Що має змінюватися?

- для адміністрації шкіл

- НУШ – це відповідальна школа, і ми переконані, що навчальні заклади повинні отримати більше свободи дій. Адже відповідальність та свобода йдуть пліч-о-пліч.
- Тому Закон “Про освіту” **передбачає кадрову автономію**. Тепер директор школи може самостійно призначати своїх заступників, приймати на роботу та звільняти педагогічних працівників.
- Окрім того, керівників шкіл (як і вчителів) уже приймають на роботу за строковим контрактом. Директор школи обирається за конкурсом. Одна людина зможе бути на цій посаді не більше двох термінів по 6 років (якщо особа призначається на цю посаду вперше, перший термін складатиме 2 роки). Після цього така людина зможе обіймати інші посади в цій школі або ж брати участь у конкурсі директорів у іншій школі.

(<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>)

Що має змінюватися?

- для батьків

- Один із принципів Нової української школи – **партнерство**, у тому числі – між школою та батьками. Батьки можуть створювати свої органи громадського самоврядування, а отже – впливати на освітній та виховний процеси.
- Відтепер батькам **легше контролювати фінанси школи**. Усі навчальні заклади, які отримують публічні кошти (це, наприклад, бюджетні кошти та благодійні внески), зобов'язані оприлюднювати свій кошторис та інформацію про витрати. І батьки тепер можуть здійснювати перерахування благодійних внесків цілеспрямовано на школу, а не збирати готівкові кошти, які дуже складно обліковувати.
- **Співпраця між усіма учасниками освітнього процесу – учителів, учнів, адміністрацій та батьків** – наріжний камінь, який допоможе досягти всіх інших результатів.
- (<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>)

Якою має бути НУШ

- НУШ – це школа, до якої приємно ходити учням. Тут прислухаються до їхньої думки, вчать критично мислити, не боятись висловлювати власну думку та бути відповідальними громадянами.
- Батькам теж подобається відвідувати цю школу, адже тут панують співпраця та взаєморозуміння.
- ВчителіВажливі – реалізують головну мету: змінюють освітнє середовище, впроваджують навчання для життя і, найголовніше, - роблять українську школу відкритою, цікавою та сучасною.

(<https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>)

Що має змінюватися? Чому і як?

Пошук траєкторії розвитку

- Робота з текстом статті “ШКІЛЬНІ ЗМІНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА. КОМЕНТАР ДО ЗМІН В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ПСИХОЛОГА КАТЕРИНИ ГОЛЬЦБЕРГ” (<http://barna-consult.com/shkilni-zminy-teoriya-i-praktyka-komentar-do-zmin-v-pochatkovij-shkoli-psyhologa-kateryny-goltsberg/>)

Що має змінюватися? Чому і як?

Пошук траєкторії розвитку

- Робота з текстом **“Культура оцінювання”** з онлайн-курсу **“Оцінювання без знецінювання”**
- <http://barna-consult.com/chomu-varto-projty-onlajn-kurs-otsinyuvannya-bez-znetsinyuvannya/>
- У цій відеолекції ви дізнаєтеся, що таке культура оцінювання, як вона працює у Фінляндії та що потрібно, аби сформувати її в Україні.

Практична робота: Складаємо “Правила оцінювання”

- **1. Яким повинно бути оцінювання?**
  - об'єктивним
  - справедливим
  - обґрунтованим
  - спрямоване на формування позитивного ставлення до навчання, а не навпаки
  - таким, що підтримує та мотивує учня до навчання
  - безбальним
  - вербальним /словесним
  - рівневим
  - оцінка має бути конфіденційною
  - інше

Правила оцінювання

• 2. Що для цього треба зробити ?

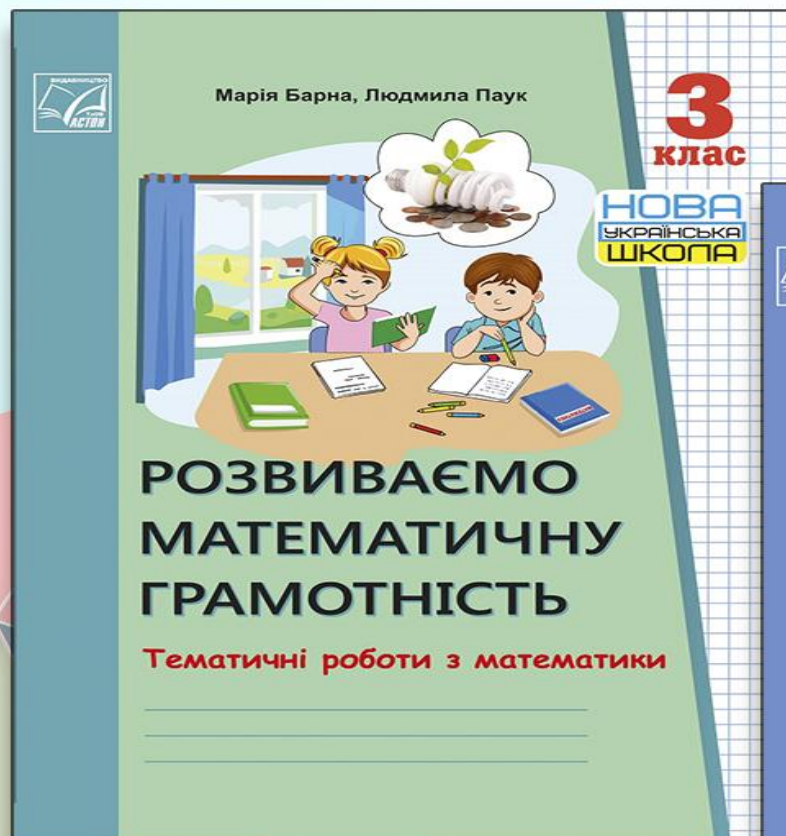
- стандарти та вимоги кожного вчителя звести до загальних вимог та рекомендацій/виробити внутрішню (загальношкільну) модель оцінювання
- вдосконалювати навички оцінювання у вчителів, учнів і батьків
- залучати батьків до оцінювання навчальної діяльності учнів
- виробити зрозумілі учням і батькам критерії оцінювання
- залучати учнів до розроблення критеріїв оцінювання
- навчити дітей взаємооцінюванню та самооцінюванню
- інше

Як тепер оцінюватимуть учнів початкових класів – головне з нових методрекомендацій МОН України

- Робота з відповідним документом
- <http://barna-consult.com/yak-teper-otsinyuvatymut-uchniv-pochatkovyh-klasiv-golovne-z-metodrekomentatsij/>

Тематичні роботи з математики для 3 та 4 класів

Як проводити діагностувальні роботи (на прикладі математики у 3-4 кл. НУШ)

- ! Посібники складено відповідно до Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Романа Шияна у розрізі інтегрованих тем, передбачених у курсі "Я досліджую світ".
- ! Зворотні зв'язки (фідбеки) за результатами виконання завдань тематичних робіт з математики доступні за покликанням: <http://barna-consult.com/yak-teper-otsinyuvatymut-uchniv-pochatkovyh-klasiv-golovne-z-metodrekomentatsij/>
- ! Система завдань охоплює усі змістові лінії, що визначені програмою, а самі завдання скомпоновані таким чином, щоб сприяти розвитку "Soft Skills".

Оновлені свідоцтва досягнень

- Робота з текстом статті «МОН запровадило електронні свідоцтва про початкову освіту»
- <http://barna-consult.com/mon-zaprovadylo-elektronni-svidotstva-pro-pochatkovu-osvitu/>

Супервізія. Як здійснювати супервізійну діяльність?

- Робота з відповідними матеріалами
- <http://barna-consult.com/shho-take-superviziya/>

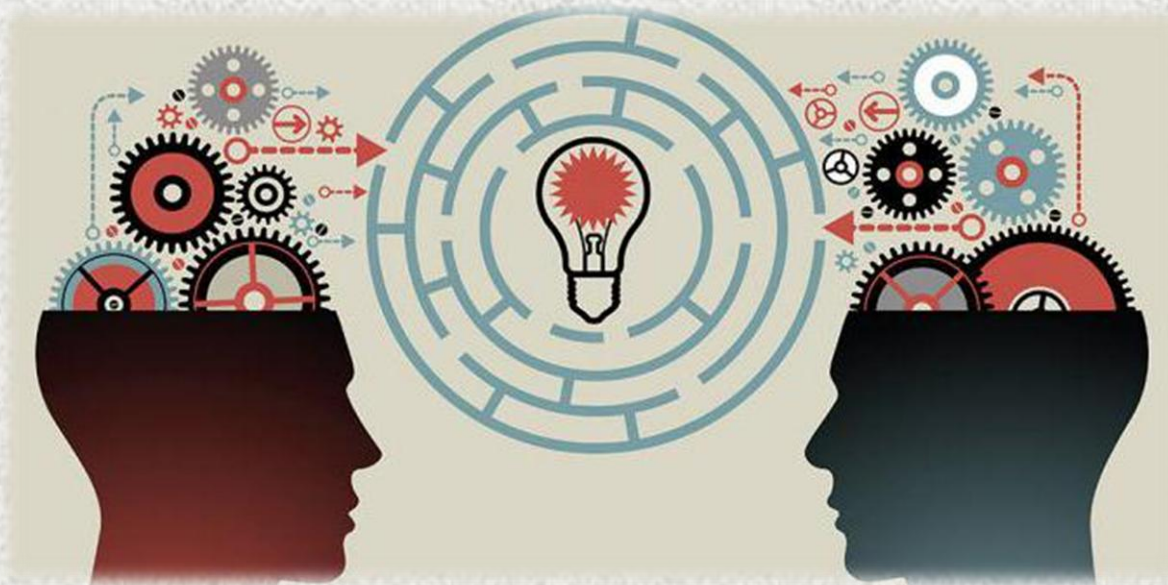
Рефлексія. Ефективність спілкування: вправа “Плітка”

- Ознайомлення учасників з правилами виконання вправи.
- 19 серпня 2021 року о 14 год. на базі закладу освіти с. Бірки мало відбутися методичне об'єднання вчителів початкових класів, але методист повідомила, що засідання з певних об'єктивних причин переноситься на 31 серпня. До цього дня педагоги мали самостійно опрацювати нові методичні рекомендації МОН України щодо оцінювання в 1-4 класах НУШ та висловити свої думки у письмовій формі на віртуальній дошці Padlet не пізніше 18 год. понеділка.
- Погода, на жаль, не тішить нас сонячними та теплими днями.

Бесіда за результатами виконання вправи, підсумок

«Перед людиною є три шляхи до пізнання: шлях **мислення** — найбільш благородний, шлях **наслідування** — найбільш легкий і шлях **особистого досвіду** — найбільш важкий».

Конфуцій.

- Бліц-інтерв'ю зі спікеркою
- Підбиття підсумків освітянського рандеву

• **Дякую за спілкування!**

• **Успішного нового**

2021-2022 навчального року!